

رضاصدیقی

نماینده تبریز، آذرشهر و اسکو:

ایران یک کشور آزاد است و از ایرانیان استقبال می‌کند

برخی از نمایندگان مانند رضا صدیقی، دبیر اول کمیسیون اجتماعی مجلس معتقدند که ایرانیان خارج از کشور پس از ابلاغ لایحه «حمایت از ایرانیان خارج از کشور» به عنوان قانون می‌توانند به راحتی وارد کشور شوند و حتی با استقبال دولت و مجلس روبه‌رو خواهند شد. صدیقی در گفت‌وگو با هم‌میهن این لایحه را تشریح کرد که در زیر آمده است:

«برخی از نمایندگان نیاز به ارائه و تصویب لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور را غیرضروری دانستند و معتقد بودند دولت باید با بخشنامه‌ها به این موضوع بپردازد. به نظر شما چرا مجلس این لایحه را بررسی و تصویب کرد؟»

به نظر من قوانینی در گذشته وجود داشته که دولت تکیه بر آن می‌توانست بخشنامه‌هایی را در این راستا صادر کند. اما قانون در بعضی از موارد شفاف نبود و مشخص نبود که چطور می‌توان از علم و سرمایه ایرانیان خارج از کشور بهره برد. دولت از قانون قبلی هم می‌توانست استفاده کند و ایرانیانی که دلشان برای وطن می‌تپد را دعوت کند و شرایط فعالیت آنها در کشور را ایجاد کند. آنها سرمایه‌های کشور هستند و می‌توانند برای پیشرفت کشور مثرتر باشند. در حال حاضر دولت با ظرفیتی که قوانین گذشته دارد و با تصویب این لایحه، باید بازگشت ایرانیان که خواست نخبگان است را به مرحله اجرا در بیاورد.

«برخی از ایرانیان برای بازگشت به ایران نگران بازداشت شدن هستند. دوتابعیتی‌ها به دلیل تبادل زندانیان این هراس را بیشتر دارند. در بررسی این لایحه این بیم ایرانیان خارج از کشور لحاظ شده بود؟»

چنین چیزی وجود ندارد و همه می‌توانند به راحتی وارد کشور شوند. بدخواهان کشور این مسائل را مطرح می‌کنند. مجلس و دولت از ورود ایرانیان خارج از کشور به ایران حمایت می‌کنند. شاید تعداد بسیار کمی وجود داشته باشند؛ آن هم افرادی که از کشور فرار کرده باشند. در صورت بازگشت حتماً با عدالت با این افراد برخورد می‌شود. اما دوتابعیتی‌ها هیچ موردی ندارند و همه شرایط برای بازگشت ایرانیان فراهم است. ما در کمیسیون‌ها با مسئولین مختلف دولت صحبت کردیم و چنین موضوعی وجود ندارد و با کمال افتخار از ایرانیان خارج از کشور استقبال می‌کنیم تا به کشور بیایند و داشته‌های خود را اعم از سرمایه و دانش برای مردم ایران به کار گیرند.

«با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌های مالی که در کشور وجود دارد، سرمایه‌داران چگونه سرمایه خود را وارد کشور می‌کنند؟»

بانک مرکزی و وزیر اقتصاد و دارایی قول دادند که سازوکارهایی برای این موضوع فراهم کنند. اینطور به نظر می‌رسد که بخشی از این سازوکارها در حال حاضر هم وجود دارد. اما در این مورد حتماً در جلسه وزیر اقتصاد و دارایی هم پیگیر این موضوع هستم. حتماً این بستر را آماده می‌کنند. ما دنبال آن هستیم که ایرانیانی به راحتی بتوانند وارد ایران شوند و سرمایه‌های خود را به کشور منتقل کنند.

«مخالفتان این لایحه حتی برخی از نمایندگان در مجلس اعلام کردند که اگر این قانون اجرا شود هر کسی می‌تواند وارد ایران شود و افرادی که در تقابل با نظام هستند هم به راحتی وارد کشور می‌شوند. در جلسات مجلس با دولت این موضوع هم مطرح شده است؟»

به این صورت مطرح نشده است. اما به نظر من در داخل کشور یک‌طور فکر نمی‌کنند بلکه نظرهای متفاوتی وجود دارد. کشور ما یک کشور آزاد است. نقد در کشور آزاد است و می‌توان عملکرد تمام مسئولان را نقد کرد. اما اگر اثبات شود که فردی در پی جاسوسی است و در این راستا اقدام کرده است، طبق قوانین با او برخورد می‌شود چون شرایط او با دیگر افراد متفاوت است.

دیدار قالیباف با ایرانیان مقیم آمریکا، مهر ۱۳۹۰

دیدار پزشک‌های ایرانیان مقیم آمریکا، مهر ۱۳۹۰

راه بازگشت به ایران؟

ارزیابی نمایندگان مجلس از لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور

خدمات دسترسی دارد، ایرانی خارج‌نشین نیز باید همان مسیر را تجربه کند و نباید با بوروکراسی مضاعف مواجه شود.»

از بین رفتن ترس از آمدن به ایران

بنا بر آمارهای غیررسمی، جمعیت ایرانیان خارج از کشور بین ۴ تا ۷ میلیون نفر است که در کشورهای مختلف اروپا، آمریکا، کانادا، استرالیا، کشورهای همسایه و آسیای شرقی زندگی می‌کنند. این جامعه بزرگ و متنوع، از یک سو ظرفیت عظیمی برای توسعه ملی، انتقال فناوری، سرمایه‌گذاری و ارتقای وجهه ایران در سطح جهانی به شمار می‌رود و از سوی دیگر، در معرض چالش‌های متعددی چون مسائل حقوقی، کنسولی، مشکلات هویتی نسل‌های دوم و سوم مهاجران، و گاه فاصله و شکاف فرهنگی با داخل کشور قرار دارد. لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور تلاش دارد تا برای این مجموعه مسائل چارچوبی قانونی و اجرایی فراهم آورد.

نخستین تلاش‌ها برای توجه به ایرانیان مهاجر به سال‌ها پیش بازمی‌گردد. دولت‌های مختلف با تصویب آیین‌نامه‌ها یا ایجاد نهادهایی همچون «شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور» در پی تنظیم رابطه‌ای نظام‌مند میان حاکمیت و جامعه مهاجر بودند. با این حال، پراکندگی تصمیم‌گیری‌ها، ناپایداری سیاست‌ها و تغییرات مکرر مدیریتی باعث شده که تاکنون نتیجه‌ای پایدار و منسجم حاصل نشود. اکنون تدوین لایحه‌ای جامع در این زمینه می‌تواند به انسجام‌بخشی و ایجاد چارچوب حقوقی ثابت کمک کند.

محور دیگر لایحه، موضوع تسهیل سرمایه‌گذاری و انتقال دارایی‌های ایرانیان خارج از کشور به داخل است. بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند اگر حتی بخش کوچکی از ظرفیت‌های مالی و سرمایه‌های ایرانیان مهاجر به اقتصاد ملی تزریق شود، می‌تواند تحولی قابل توجه در توسعه صنعتی، علمی و تجاری ایران ایجاد کند. با این حال، نبود قوانین شفاف، ناپایداری

مانند آن‌ها در خارج از کشور است که واجد ضرر است.» او افزود: «علی‌الحال وقتی مقامات کشور و سران قوا موافق بازگشت ایرانیان خارج از کشور به وطن هستند باید بررسی کرد که چرا این مهم به‌صورت کامل محقق نمی‌شود؛ باید موانع را رفع کرد؛ بسیاری از موانع و گره‌های کار را می‌توان با هزینه کم رفع کرد و جلوی وقوع بسیاری از مسائل و دردسرها را گرفت.» اژه‌ای در این باره تأکید کرد: «حتی آن فرد ایرانی مقیم خارج نیز که در داخل کشور با مسئله یا پرونده‌ای حقوقی یا کیفری مواجه است، بحث بر سر این ندارد که به این مسئله یا پرونده رسیدگی نشود، بلکه تأکید او آن است که به محض ورود به کشور در فرودگاه، بلافاصله دستگیر نشود تا او بتواند پس از رسیدن به وطنش، از مسیریاری قانونی موجود، در خصوص مسئله یا پرونده خود، پیگیری‌های مقتضی را انجام دهد.»

با روی کار آمدن دولت چهاردهم هم، مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور بارها در سخنرانی‌های خود با اشاره به لزوم ایجاد بستری برای بازگشت ایرانیان خارج از کشور به‌ویژه نخبگان به کشور اعلام کرده است: «دولت پیگیر ایجاد بسترهای لازم برای حضور ایرانیانی است که دل در گرو وطن دارند. ایرانی‌ها باید بتوانند با امنیت و اطمینان خاطر به کشور بازگردند. آنان سرمایه‌های ارزشمند ملی هستند و باید ظرفیت‌هایشان در مسیر توسعه کشور به کار گرفته شود.»

طی ماه‌های اخیر، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس جهت شرکت در ششمین کنفرانس رؤسای مجالس جهان اتحادیه بین‌المجالس جهانی ۶ مردادماه به ژنو سفر کرد. او در جمع ایرانیان مقیم سوئیس، با اشاره به لزوم رفع تبعیض‌ها، گفت: «ایرانیان خارج از کشور باید در مجلس نماینده داشته باشند و این موضوع را پیگیری می‌کنم. هر خدماتی که برای یک ایرانی در داخل کشور فراهم است، باید برای ایرانیان خارج از کشور نیز در دسترس باشد. اگر یک ایرانی در داخل کشور به پنجره واحد

گزارش پارلمان

پریسا هاشمی

خبرنگار پارلمانی هم‌میهن

هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان در آخرین نشست خبری خود (۲۹ شهریور ۱۴۰۴) اعلام کرد: «لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور را از مجلس دریافت کردیم و در حال بررسی این لایحه هستیم، ظرف یکی، دو هفته آینده نظر نهایی را به مجلس اعلام می‌کنیم.»

دی ۱۴۰۰ شورای عالی ایرانیان به وزارت دادگستری ماموریت داد تا لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور را تنظیم کرده و کار تصویب آن را دنبال کند. تیر ۱۴۰۱ لایحه مربوط در وزارت دادگستری نهایی و با ۲۴ ماده به دولت ارسال شد. بررسی این لایحه در دولت اما یک سال طول کشید و در نهایت (تیر ۱۴۰۲) دولت این لایحه را در ۱۶ ماده نهایی و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کرد. پس از ورود به مجلس، لایحه در کمیسیون‌های تخصصی (کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و کمیسیون حقوقی و قضایی) بررسی شد. این لایحه در جلسه ۱۲ اسفند ۱۴۰۳ پس از بررسی‌ها در کمیسیون‌ها تصویب و بر اساس ماده ۱۴۳ آئین‌نامه داخلی مجلس به هیئت‌رئیس مجلس تقدیم شد تا در دستور کار بررسی صحن مجلس قرار گیرد.

نظر سران قوا درباره ایرانیان خارج از کشور

غلامحسین محسنی‌آژه‌ای، رئیس قوه قضائیه درباره بازگشت ایرانیان مقیم خارج در ۷ خرداد سال ۱۴۰۲ گفت: «بسیاری از ایرانیان مقیم خارج از کشور می‌توانند به وطن خود بازگردند و بازگشت آن‌ها به ایران نه تنها هیچ ایراد و ضرری ندارد بلکه واجد منفعت برای خودشان و کشور است؛ بالعکس، از نظر ما، این

مصطفی پوردهقان نماینده اردکان:

ایرانیان خارج از کشور چراغ سبز حاکمیت را می‌خواهند

برخی از نمایندگان معتقدند، لایحه «حمایت از ایرانیان خارج از کشور» همان چراغ سبز است برای بازگشت ایرانیان مقیم دیگر کشورها. یکی از این نماینده‌ها، مصطفی پوردهقان، دبیر دوم کمیسیون صنایع و معادن است. او علل بررسی لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور را در گفت‌وگو با هم‌میهن تشریح کرد که در زیر می‌خوانید:

«با توجه به این که برخی از نمایندگان معتقد بودند دولت می‌تواند با بخشنامه ایرانیان خارج از کشور را تشویق به بازگشت و سرمایه‌گذاری در ایران کند، علت بررسی این لایحه در مجلس چیست؟»

موضوع ایرانیان خارج از کشور حائز اهمیت است؛ در جهت اینکه سرمایه‌های مادی، معنوی و... در اختیار آنهاست. از سوی دیگر بسیاری از ایرانیان در خارج از کشور نیاز به یک چراغ سبز حاکمیت (دولت، مجلس و قوه قضائیه) دارند که اراده استفاده از پتانسیل آنها در کشور وجود دارد. قوانینی موجود بود اما به دنبال یک قانونی بودیم که جامع و کامل گره‌های حوزه ایرانیان خارج از کشور را باز کند. به همین دلیل دولت و مجلس به این موضوع ورود پیدا کردند. مجلس پیش از بررسی این لایحه به قوه قضائیه نیز مشورت کرد تا پختگی کاملی داشته باشد. به نظر من این لایحه می‌تواند نتایج خوبی رقم بزند. بخشی از ایرانیان خارج

جلسه‌ای با دولت و قوه قضائیه برگزار شد. نظر ما و حاکمیت برای طرح لایحه حمایت از ایرانیان این است که سختگیری‌های دهه‌های گذشته را کنار بگذاریم و در مورد افرادی که با نظام همراه هستند یا اگر در دهه‌های گذشته نقدی را مطرح کرده اما امروز همراه است، انعطاف بیشتری به وجود آید و بر اساس دکترین آقای رئیس‌جمهور مبنی بر «وفاق» [ایرانیان به کشور بازگردند. مجدد تأکید می‌کنم براندازان، اعضای گروهک‌ها (که تصمیم به اقدامات مسلحانه دارند) و افرادی که هنوز توبه نکردند و می‌خواهند کشور را به سمت ایجاد تنش ببرند، حتماً از خطوط قرمز هر نظام و حکومتی است و ما هم این موضوع را جهت ایجاد امنیت و آرامش کشور لحاظ می‌کنیم. اما در بعضی مقاطع به دلیل نگاه‌های سیاسی حاکم در کشور با هنرمندان، سرمایه‌داران و نخبگان و سرآمدان علمی برخورد‌های زننده‌ای شده و آنها طرد شده‌اند. با ابلاغ این قانون می‌توانیم پذیرای این عزیزان باشیم.

«بخشی از گروه هدف این لایحه سرمایه‌داران خارج از کشور هستند. با وجود تحریم‌ها، FATF و عدم تبادل مالی ایران با بانک‌های سایر کشورها چطور این سرمایه‌ها به کشور وارد خواهند شد؟»

اینکه سرمایه خارج وارد کشور شود یا سرمایه داخل به خارج از کشور برود، موضوع مهمی است. بازرگانی که به تجارت می‌پردازد و برای مراده با کشورهای دیگر به واسطه تراست (ارز دیجیتال) و دورزن‌ها پول انتقال می‌دهند، به واسطه وضعیت خاص اقتصادی در ایران و تحریم‌ها و محدودیت‌ها مشکلات فراوانی وجود دارد. اما سرمایه‌داران خارج از کشور آگاه هستند و می‌دانند که با تبدیل سرمایه خود به تراست، خودرو و اقلام

«در جلسه مجلس با دولت و قوه قضائیه چه موضوعاتی مطرح شد؟»